

مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی
(مرکز پژوهشهای ایرانی و اسلامی)

دائرة المعارف بزرگ اسلامی

جلد

مست و چهارم

www.ketab.ir

دلائل النبوه - رساله دلکشا

زیر نظر

کاظم موسوی حَبیب‌نوردی

تهران، ۱۳۹۸

موسوی بجنوردی، محمد کاظم، ۱۳۳۱ - ویراستار.

دائرة المعارف بزرگ اسلامی / زیر نظر کاظم موسوی بجنوردی . - تهران: مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی، ۱۳۶۷ .
ج: مصور (بخشی رنگی)، نقشه، جدول، نمودار.
فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا .

ص.ع. به انگلیسی:

Kazem Musavi Bojnurdi:
The Great Islamic Encyclopaedia

کتابنامه.

ج. ۲۴ (چاپ اول: ۱۳۹۸).

ISBN 978-622-95604-5-7: ریال: ۱'۹۲۰'۰۰۰

۱. اسلام-- دائرة المعارفها. ۲. دائرة المعارفها و واژه نامه ها. الف. مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی. ب. عنوان.

۲۹۷/۰۳

BP ۵ / ۲ / م۸ د ۲ ۱۳۶۷

۶۸-۸۸۲ م

کتابخانه ملی ایران

www.ketab.ir

نام کتاب: دائرة المعارف بزرگ اسلامی، ج ۲۴

ناشر: مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی

چاپ اول: تهران، ۱۳۹۸ شمسی

حروف چینی: مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی

چاپ: شاد رنگ، لیتوگرافی: شارپ، صحافی: معین

نقشه ها: گیتاشناسی

شابک (دوره): ۱-۴-۷۰۲۵-۹۶۴-۹۷۸

تعداد: ۱'۰۰۰

شابک (ج ۲۴): ۷-۵-۶۰۴-۹۵۶-۶۲۲-۹۷۸

بها: ۱۹۳'۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است

آدرس: تهران، نیاوران، کاشانک، صندوق پستی: ۱۹۵۷۵/۱۹۷ تلفن: ۲۲۲۹۷۶۲۶ نمابر: ۲۲۲۹۷۶۶۳

پست الکترونیک: centre@cgie.org.ir

www.cgie.org.ir

سازمان علمی مرکز دائرةالمعارف بزرگ اسلامی

آ - سرپرستی علمی و سرویراستاری:

آقای موسوی بجنوردی، کاظم

ب - شورای عالی علمی:

آقای آذرننگ، عبدالحسین	آقای آذرنوش، آذرتاش
آقای آل داود، علی	خانم آموزگار، ژاله
آقای ابراهیمی دینانی، غلامحسین	آقای اعوانی، غلامرضا
آقای انصاری، حسن	آقای انواری، عباس
آقای انوری، حسن	آقای انوشه، حسن
آقای بلوکیاشی، علی	آقای بهرامیان، علی
آقای پاکتچی، احمد	آقای پورجواد، نصرالله
آقای جعفری دهقی، محمود	آقای جعفری (قنوازی)، محمد
آقای جلالی مقدم، مسعود	آقای حجتی کرمانی، محمدجواد
آقای خاکی، محمد	آقای خالقی مطلق، جلال
آقای خرمشاهی، بهاءالدین	آقای دادبه، اصغر
آقای داوری، رضا	آقای دفتری، فرهاد
آقای رضایی باغبیدی، حسن	آقای رفیع، مهدی
آقای زرین کوب، روزبه	آقای سروش، عبدالکریم
آقای سعیدی، عباس	آقای سمسار، محمدحسن
آقای شمس، اسماعیل	
آقای صادقی، علی اشرف	
آقای غلامی مایانی، بدالله	
آقای فاتحی نژاد، عنایت الله	
آقای فاطمی، ساسان	
آقای فانی، کامران	
آقای فرزانه، بابک	
آقای فریدزاده، محمدجواد	
آقای فولادوند، عزت الله	
آقای فیرحی، داوود	
خانم قریب، بدرالزمان	
آقای کرامتی، یونس	
آقای کرم همدانی، علی	
خانم کریمی، فاطمه	
آقای کیوانی، مجدالدین	
خانم لاجوردی، فاطمه	
آقای مادلونگ، ویلفرد	
آقای مجتبائی، فتح الله	
آقای مجتهد شبستری، محمد	
آقای مجیدی، عنایت الله	
آقای محقق، مهدی	
آقای محقق داماد، مصطفی	
خانم مزدپور، کتایون	
آقای مسجدجامعی، احمد	
آقای معصومی همدانی، حسین	
آقای موحد، محمدعلی	
آقای موسوی بجنوردی، کاظم	
آقای موسوی بجنوردی، محمد	
آقای مهاجرانی، عطاء الله	
آقای مهدوی دامغانی، احمد	
آقای میرانصاری، علی	
آقای ناصری طاهری، عبدالله	

پ - استادان فقید شورای عالی علمی مرکز:

خانم آریان، قمر	آقای افشار، ایرج
آقای باستانی پاریزی، محمدابراهیم	
آقای تفضلی، احمد	
آقای حدیدی، جواد	
آقای خراسانی (شرف)، شرف الدین	

آقای دبیرسیاقی، محمد
 آقای رضا، عنایت‌الله
 آقای زریاب‌خویی، عباس
 آقای زرین‌کوب، عبدالحسین
 آقای ستوده، منوچهر

آقای شایگان، داریوش
 آقای شعار، جعفر
 آقای گنجی، محمدحسن
 آقای ماهیار نوابی، یحیی
 آقای مولوی عربشاهی، محمدعلی

ت - بخش گزینش عناوین

ث - بخش آموزش و کارورزی پژوهش

ج - بخشهای علمی دائرةالمعارف بزرگ اسلامی (دبا):

۱. ادبیات عرب
۲. ادبیات
۳. کلام و فرق
۴. تاریخ
۵. جغرافیا
۶. علوم
۷. فقه، علوم قرآنی و حدیث
۸. فلسفه
۹. عرفان

۱۰. هنر و معماری
۱۱. حقوق
۱۲. مردم‌شناسی
۱۳. ادیان
۱۴. ایران‌شناسی
۱۵. زبان‌شناسی
۱۶. موسیقی
۱۷. پژوهشهای کردی

چ - بخشهای علمی دانشنامه ایران (دانا):

۱. ادبیات ایران
۲. ادبیات جهان
۳. ادبیات عرب
۴. ادیان، اساطیر و عرفان
۵. ایران‌شناسی
۶. تاریخ
۷. تاریخ علم
۸. جغرافیا
۹. حقوق
۱۰. خاورشناسی
۱۱. زبان‌شناسی

۱۲. علوم پایه و مهندسی
۱۳. علوم پزشکی
۱۴. علوم زیستی
۱۵. فقه، علوم قرآنی و حدیث
۱۶. فلسفه
۱۷. مردم‌شناسی
۱۸. مفاهیم جدید و عناوین ویژه
۱۹. موسیقی
۲۰. هنر و معماری
۲۱. پژوهشهای کردی

ح - بخش بررسی

خ - بخش ویرایش و چاپ

د - بخش ترجمه دائرةالمعارف به زبان عربی (داک)

ذ - بخش ترجمه دائرةالمعارف به زبان انگلیسی (اسلامیکا)

ر - کتابخانه و مرکز اسناد

ز - بخش فناوری اطلاعات

ژ - بخش دانشنامه فرهنگ مردم ایران (دفا)

س - بخش دانشنامه تهران بزرگ

ش - بخش زبانها و گویشهای ایرانی

ص - بخش تدوین فهرستواره کتابهای فارسی

ض - بخش تدوین فهرست مقاله‌های فارسی

ط - بخش تاریخ جامع ایران

ظ - طرح تدوین جغرافیای جامع ایران

ع - طرح تدوین تاریخ و فرهنگ کرد

غ - طرح تدوین تاریخ و فرهنگ آذربایجان

محققان، مؤلفان، ویراستاران و همکاران

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
عضو شورای عالی علمی، مدیر بخشهای مفاهیم جدید و عناوین ویژه
دانا، مدیر بخشهای تاریخ معاصر جهان اسلام و ایران دبا و دانا، عضو
شورای انتشارات، مؤلف و ویراستار
مشاور عالی در بخش ادبیات عرب، عضو شورای عالی علمی، عضو
هیئتهای مشاوران عالی دفا و تاریخ جامع ایران، عضو شورای
انتشارات، مؤلف و ویراستار
مؤلف
عضو شورای علمی دفا و مؤلف
دستیار بخش ادیان و عرفان دبا، عضو بخش بررسی و مؤلف
پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
عضو شورای عالی علمی، مدیر بخش حقوق دانا، عضو شورای انتشارات،
مؤلف و ویراستار
عضو شورای عالی علمی و عضو شورای عالی مشاوران طرح تاریخ و
فرهنگ آذربایجان
مؤلف
مشاور عالی در بخش فلسفه دبا و عضو شورای عالی علمی
پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش و مؤلف
پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش و مؤلف
پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
عضو هیئت مدیره مرکز
مؤلف
عضو بخش ادیان، اساطیر و عرفان دانا و مؤلف
عضو شورای علمی دفا
پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
مؤلف
عضو شورای عالی علمی
عضو بخش بررسی و مؤلف
دستیار بخشهای تاریخ دبا و دانا، عضو بخش بررسی و ویراستار
دستیار بخش حقوق دبا
مؤلف
عضو شورای علمی دفا
معاون کانون فردوسی، مرکز پژوهش حماسه‌های ایرانی
عضو هیئت مشاوران عالی و عضو شورای علمی دفا
مؤلف
عضو شورای عالی علمی
مدیر روابط فرهنگی

آقای آخرتی، علی
آقای آذرننگ، عبدالحسین

آقای آذرنوش، آذرتاش

آقای آربین‌نیا، احمد
آقای آژند، یعقوب
خانم آقامحمدحسینی، میترا
خانم آقامیری، مریم سادات
آقای آل‌داود، علی

خانم آموزگار، ژاله

آقای ابراهیم، علیرضا
آقای ابراهیمی دینانی، غلامحسین
آقای احمدی، محسن
خانم احمدیان، مینا
آقای احمدی‌نیا، احسان
خانم اخوان‌اقدام، ندا
آقای اخوان طبعی، محمد
خانم ارسنجانی، حمیرا
آقای اسدیان، محمد
خانم اسکندرزاده، سپیده
آقای اشرف، محمدحسین
آقای اعوانی، غلامرضا
خانم افتخار، فریبا
خانم افتخاری، نیره
خانم افسریان، الهام
آقای افکنده، احسان
آقای اکبری بیرق، حسن
آقای اکبری مفاخر، آرشد
آقای امان‌اللهی بهاروند، سکندر
آقای امین، پرویز (مرحوم)
آقای انصاری، حسن
آقای انصاری، محمد

مشاور علمی بخش دانشنامه تهران بزرگ
 عضو شورای عالی علمی، مدیر بخش علوم پایه و مهندسی دانا و
 ویراستار
 عضو شورای عالی علمی
 عضو شورای عالی علمی، مدیر بخشهای تاریخ دبا و دانا، عضو
 شورای انتشارات، مؤلف و ویراستار
 مؤلف
 پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
 عضو شورای علمی دفما
 مؤلف
 عضو شورای علمی دفما
 پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش و مؤلف
 دستیار بخش ویرایش و چاپ و عضو بخش بررسی
 مؤلف
 مؤلف
 عضو شورای عالی علمی، عضو هیئت مشاوران عالی و عضو شورای
 علمی دفما، مدیر بخش مردم‌شناسی دبا، ویراستار و مؤلف
 مؤلف
 مؤلف
 عضو وابسته مرکز و مؤلف
 عضو شورای عالی علمی، کارشناس ارشد بخش فهرست‌نویسی کتابهای
 خطی، مدیر بخش تدوین فهرستواره کتابهای فارسی، عضو شورای
 انتشارات و مؤلف
 پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
 پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
 مؤلف
 عضو شورای علمی دانشنامه تهران بزرگ
 عضو شورای عالی علمی، مدیر بخشهای فقه، علوم قرآنی و حدیث دبا
 و دانا، سرپرست بخش ترجمه دبا به زبان انگلیسی، عضو شورای عالی
 مشاوران طرح تاریخ و فرهنگ آذربایجان، مشاور عالی کتابخانه
 دیجیتال، عضو شورای انتشارات، مؤلف و ویراستار
 مؤلف
 مؤلف
 عضو شورای عالی علمی، عضو هیئت مشاوران عالی دفما، عضو
 شورای عالی مشاوران طرح تاریخ و فرهنگ آذربایجان، مدیر
 بخشهای فلسفه دبا و دانا و ویراستار
 مدیر بخش انفورماتیک مرکز
 مدیر علمی کتابخانه دیجیتال مرکز، دبیر شورای مدیران بخشهای
 پژوهشی، دستیار بخش کلام و فرق دبا، عضو بخش بررسی و مؤلف
 پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
 مؤلف

آقای انوار، عبدالله
 آقای انواری، عباس
 آقای انوری، حسن
 آقای انوشه، حسن
 خانم باباخانیان، فریبا
 خانم بابایی، مونا
 آقای باجلان فرخی، محمدحسین
 آقای باقر، علیرضا
 آقای باقی، عمادالدین
 خانم بخشعلی ساعتلو، زهرا
 خانم برجی، سکینه
 خانم برگ‌نیزی، نادیا
 خانم بشری، نفیسه
 آقای بلوکباشی، علی
 آقای بنی‌جانی، علیرضا
 آقای بهرام، علیرضا
 آقای بهرامی، عسکر
 آقای بهرامیان، علی
 خانم بیرانوند، زینب
 خانم بیرجندی، سعیده
 آقای بینش، تقی (مرحوم)
 آقای پازوکی طرودی، ناصر
 آقای پاکتچی، احمد
 آقای پروین، ناصرالدین
 آقای پزشک، منوچهر
 آقای پورجوادی، نصرالله
 آقای پورشجاع، علیرضا
 آقای تاره، مسعود
 خانم ترک‌مقدم، لادن
 آقای ثقفیان، علی

آقای جانب‌اللہی، محمّدسعید
خانم جعفری، شیوا

آقای جعفری دھقی، محمود
آقای جعفری (قنوتی)، محمد

آقای جلالی‌مقدم، مسعود

خانم جمشیدنژاد اول، آریتا
آقای جمشیدنژاد اول، غلامرضا
خانم حاتم‌پور کنی، فرزانه
آقای حاج‌منوچھری، فرامرز

آقای حبیبی مظاہری، مسعود
آقای حجتی کرمانی، محمدجواد
خانم حسامی، سارا
خانم حسن‌دوست، مریم
آقای حسنی روزبھانی، علی
خانم حسینی، زھرا
آقای حسینی امین، رضا
آقای حیدراوغلی، کامران
خانم حیدریان، مھزاد سادات
آقای خاکی، محمد

خانم خاکی، نگین
آقای خالقی مطلق، جلال
خانم خان‌احمدی، سعیدہ
آقای خداوردیان، شھرام
خانم خدیش، پگاہ
آقای خراسانی (شرف)، شرف‌الدین (مرحوم)
آقای خردمند، فرید
خانم خسروی، لیلا
خانم خسروی آدینہ‌وند، فھیمہ
آقای خطیبی، ابوالفضل
آقای خلیق تھرانی، باقر
آقای خلیق تھرانی، صادق
خانم خلیلی‌پور، نازنین
آقای خوانین‌زادہ، محمدعلی
خانم خوشان‌تاش، مھسا
خانم خوش‌نیت، مرضیہ
خانم خیراندیش، گلسا

عضو شورای علمی دفما و مؤلف
دستیار بخش تاریخ و فرهنگ ایران باستان، عضو بخش بررسی و
مؤلف

عضو شورای عالی علمی و مؤلف
عضو شورای عالی علمی، عضو هیئت مشاوران عالی، عضو شورای
علمی دفما و ویراستار
عضو شورای عالی علمی، مدیر بخش ادیان، اساطیر و عرفان دانا و
ویراستار
مؤلف

مشاور بخش آموزش و کارورزی پژوهش
عضو بخش بررسی و ویراستار
معاون بخشهای فقه، علوم قرآنی و حدیث دبا و دانا، عضو بخش
بررسی، مؤلف و ویراستار
مؤلف

عضو شورای عالی علمی
پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش و عضو بخش بررسی
مؤلف
عضو شورای علمی دانشنامه تهران بزرگ
مؤلف

مشاور و نماینده مرکز در قم
عضو بخش انفورماتیک مرکز
پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
مشاور عالی در بخش ویرایش و چاپ، عضو و دبیر شورای عالی
علمی و ویراستار

مدیر بخش علوم پزشکی دانا و ویراستار
عضو شورای عالی علمی
دستیار واحد کلاسهای آموزشی مرکز
عضو بخش ترجمه دبا به زبان انگلیسی و مؤلف
عضو شورای علمی دفما

مؤلف
مؤلف
مؤلف
دستیار بخش ترجمه دبا به زبان عربی
عضو وابسته مرکز
مشاور حقوقی مرکز
عضو بخش انفورماتیک مرکز
عضو وابسته مرکز
مؤلف

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
عضو بخشهای گزینش عناوین و بخش بررسی
پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش

آقای دادبه، اصغر

عضو شورای عالی علمی، عضو هیئت مشاوران تاریخ جامع ایران، عضو
شورای عالی مشاوران طرح تاریخ و فرهنگ آذربایجان، مدیر بخش
ادبیات دبا، مؤلف و ویراستار

مؤلف

مؤلف

مؤلف

عضو شورای عالی علمی

مؤلف

عضو بخش بررسی، نماینده مرکز در تبریز و مشاور طرح تاریخ و
فرهنگ آذربایجان

مؤلف

عضو هیئت مشاوران عالی و عضو شورای علمی دفما

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش و مؤلف

مؤلف

دستیار بخش کانون فردوسی و پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی
پژوهش

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش

مؤلف

عضو شورای عالی علمی، مشاور عالی در امور ایران باستان و
زبان‌شناسی ایران و از مدیران دوره ایران باستان تاریخ جامع ایران

مؤلف

مؤلف

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش و عضو بخش بررسی
مشاور عالی در بخش ویرایش و چاپ، عضو شورای عالی علمی،
عضو هیئت علمی بخش ترجمه دبا به زبان عربی و ویراستار
عضو هیئت مشاوران عالی و عضو شورای علمی دفما

مؤلف

مؤلف

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش

عضو شورای عالی علمی، مدیرگروه تاریخ ایران باستان در تاریخ جامع
ایران، مدیر بخش تاریخ و فرهنگ ایران باستان و عضو شورای عالی
مشاوران طرح تاریخ و فرهنگ آذربایجان

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش

مؤلف

معاون بخشهای فلسفه دبا و دانا، مؤلف و ویراستار

مدیر اجرایی و عضو شورای علمی دفما، عضو بخش بررسی و
ویراستار

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش

مؤلف

عضو شورای عالی علمی

خانم دادبه، ناهید

آقای دالوند، حمیدرضا

آقای دبیرسیاقی، محمد (مرحوم)

آقای دفتری، فرهاد

آقای دورینگ، ژان

آقای دیانت، علی‌اکبر

خانم ذاکر جعفری، نرگس

آقای ذوالفقاری، حسن

خانم رادبان تهرانی، غزال

آقای رحیم‌خانی سامانی، احمد

خانم رحیمی گابی، شهرزاد

خانم رشنو، مریم

خانم رضایی، لیلا

آقای رضایی باغبیدی، حسن

آقای رضایی برجکی، اسماعیل

خانم رضایی نسب، زهرا

خانم رفوگران، مروارید

آقای رفیع، مهدی

آقای رفیع‌فر، جلال‌الدین

آقای روح‌اللهی، حسین

آقای رئیس‌نیا، رحیم

خانم زارعی، زهرا

خانم زرگران، شهره

آقای زرین‌کوب، روزبه

خانم زندی، عاطفه

خانم ساجدی، آزاده سادات

آقای ساکت‌اف، امیرحسین

خانم سامعی، مریم

خانم سجادی، سعیده

آقای سجادی، صادق

آقای سروش، عبدالکریم

آقای سعیدی، عباس

آقای سلطانی گردفرامری، علی
آقای سمسار، محمدحسن

خانم سمسار، هما
خانم سنجابی، پرینا
خانم سید حسین زاده، هدی
خانم شاکری، سعیده
آقای شایسته، رسول
آقای شایسته دوست، امین
آقای شرفایی، محسن
آقای شریعت، کریم
خانم شعبانعلی، نیره
خانم شکری، طاهره
خانم شکورزاده، پرینا
آقای شمس، اسماعیل

آقای شهیدی، علی
خانم شیرمحمدلو، مهشید
خانم شیخ سفلی، انسیه
خانم صاحب، نوشین
آقای صادقی، علی اشرف

خانم صادقی، مریم
خانم صالح، مهتاب
خانم صدیق حمیدی، فرناز
آقای صفامنش، کامران
خانم صفری، سیما
خانم صفری سندیانی، فریده
خانم صوفی، محبوبه
آقای صیامیان گرجی، زهیر
آقای ضیغمی، امیر
آقای طاهری، فرهاد
خانم طهرانی حائری، حمیده
خانم عباسپور، زهرا
خانم عطاری، هما
آقای علیزاده، ستار
خانم علیزاده، مهبانو

آقای غلامی مایانی، یدالله

مشاور عالی در بخش جغرافیای دانا، عضو شورای عالی علمی، مدیر
طرح تدوین جغرافیای جامع ایران و ویراستار
عضو شورای علمی دفا
مشاور عالی در بخش هنر و معماری و عضو شورای عالی علمی و
مؤلف

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
دستیار بخشهای ادبیات دبا و دانا و عضو بخش بررسی و مؤلف
مؤلف

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
ویراستار

مؤلف

مؤلف

عضو بخش بررسی و مؤلف

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش

عضو شورای عالی علمی، مدیر طرح تدوین تاریخ و فرهنگ کرد،
مؤلف و ویراستار

مؤلف

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش و عضو بخش بررسی

مؤلف

مؤلف

عضو شورای عالی علمی و شورای علمی دانشنامه زبانها و گویشهای ایران

ایرانی

مدیر بخشهای بررسی و گزینش عناوین

مدیر بخش ویرایش و چاپ، عضو و دبیر شورای علمی دانا و ویراستار

مؤلف

مشاور علمی دانشنامه تهران بزرگ

مؤلف

مؤلف

مدیر روابط عمومی و سردبیر تارنمای مرکز

مؤلف

مؤلف

مؤلف

مؤلف

مؤلف

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش

عضو بخش انفورماتیک مرکز

معاون بخش مردمشناسی دبا، معاون بخش تاریخ و فرهنگ ایران

باستان و عضو بخش بررسی

عضو شورای عالی علمی، مدیر بخش هنر و معماری دانا، مؤلف و

آقای فاتحی نژاد، عنایت‌الله

آقای فاضلی، نعمت‌الله

آقای فاطمی، ساسان

آقای فانی، کامران

خانم فرخنده، هaida

آقای فرزانه، بابک

آقای فرزانه اردبیلی، علی

خانم فرزانه اردبیلی، میترا

آقای فرهادی، مرتضی

آقای فرهنگد، علی

آقای فریدزاده، محمدجواد

خانم فلاحتی، محمد، مریم

آقای فلور، ویلم

آقای فولادوند، عزت‌الله

آقای فیروزی، داوود

آقای فیروز آبادی، احمد

آقای قاسمیان، سلمان

آقای قائم‌مقامی، احمدرضا

آقای قدیمی قیداری، عباس

خانم قریب، بدرالزمان

خانم قریب، زهرا

خانم کاشیان، ایران‌ناز

آقای کرامتی، یونس

آقای کرم‌همدانی، علی

خانم کریمی، فاطمه

خانم کریمی، مریم

خانم کریمی، نگار

آقای کریمیان سردشتی، نادر

آقای کی، الکساندر

آقای کیانی هفت‌لنگ، کیانوش

آقای کیوانی، مجدالدین

آقای گذشته، ناصر

ویراستار

عضو شورای عالی علمی، مشاور عالی و مدیر علمی بخش ترجمه دبا

به زبان عربی، سردبیر بخش عربی تارنمای مرکز، مؤلف و ویراستار

عضو شورای علمی دفما

عضو شورای عالی علمی، مدیر بخشهای موسیقی دبا و دانا و ویراستار

عضو شورای عالی علمی

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش

عضو شورای عالی علمی، مدیر بخشهای ادبیات عرب دبا و دانا،

رئیس پژوهشکده ابوریحان بیرونی، مؤلف و ویراستار

ویراستار و نسخه‌پرداز

ویراستار و نسخه‌پرداز

عضو شورای علمی دفما

مؤلف

عضو شورای عالی علمی

دبیر گردش علمی دانا، عضو بخش بررسی

مؤلف

عضو شورای عالی علمی

عضو شورای عالی علمی

عضو شورای علمی دفما

مؤلف

مؤلف

مدیر اجرایی طرح تدوین تاریخ و فرهنگ آذربایجان، مؤلف و

ویراستار

عضو شورای عالی علمی

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش

مدیر و پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش، مدیر بخش

تدوین فهرست مقالات فارسی در زمینه ایران‌شناسی و مدیر اجرایی

دوره‌های آموزشی تخصصی مرکز

عضو شورای عالی علمی، مدیر بخشهای تاریخ علم و علوم زیستی دبا

و دانا، مؤلف و ویراستار

عضو شورای عالی علمی، مدیر بخش جغرافیای دبا، عضو شورای علمی

و مدیر دانشنامه تهران بزرگ، مؤلف و ویراستار

مشاور عالی در بخش هنر و معماری، عضو شورای عالی علمی و

ویراستار

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش

مؤلف

مؤلف

مشاور امور بین‌المللی مرکز و مشاور عالی

عضو شورای عالی علمی و ویراستار

مؤلف

آقای گلابزاده، محمدعلی
آقای گلشاهی، حسین
آقای گنجیان خناری، علی
آقای گوینده، حمید
خانم لاجوردی، فاطمه

آقای لبانی، محمدصادق
خانم لطیف پور، صبا
خانم ماحوزی، زهرا
آقای مادلونگ، ویلفرد
آقای متقی، حمید
آقای مجتبائی، فتح الله

آقای مجتهد شبستری، محمد

آقای مجیدی، عنایت الله

خانم مجیدی، فریبا
آقای محقق، مهدی
آقای محقق داماد، مصطفی
خانم محمدتبار، مریم
آقای محمدزاده، رضا
خانم محمدی فر، شمامه
آقای مختاری طالقانی، اسکندر
آقای مرادخانی، امیرحسین

آقای مرادی، عبدالحمید
خانم مرادی، لیلا

آقای مرادی، نورالله
خانم مزداپور، کتایون
خانم مساح، رضوان

آقای مسجدجامعی، احمد
آقای مطیع، مهدی
آقای معصومی همدانی، حسین
خانم ملاابراهیمی، عزت
آقای ملااحمد، میرزا
خانم ملایری، فیروزه
آقای ملایی، مصطفی

عضو شورای علمی دفما
پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
عضو هیئت علمی بخش ترجمه دبا به زبان عربی
معاون بخش حقوق دبا، مؤلف و ویراستار
عضو شورای عالی علمی، مدیر بخش ادیان و عرفان دبا، مؤلف و
ویراستار
مؤلف

عضو وابسته مرکز
پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
عضو شورای عالی علمی
مدیرکل حوزه ریاست مرکز
مشاور عالی در بخش ادیان و عرفان دبا، عضو شورای عالی علمی، عضو
هیئت مشاوران عالی دفما، عضو شورای عالی مشاوران طرح تاریخ
و فرهنگ آذربایجان، عضو شورای انتشارات و مؤلف
مشاور عالی در بخش کلام و فرق دبا، عضو شورای عالی علمی و
ویراستار

عضو شورای عالی علمی، رئیس کتابخانه و مرکز اسناد و عضو شورای
انتشارات

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش و مترجم
عضو شورای عالی علمی
عضو شورای عالی علمی، مدیر بخش حقوق دبا و ویراستار
عضو وابسته مرکز

مؤلف

مؤلف

مشاور علمی دانشنامه تهران بزرگ
دستیار بخشهای جغرافیای دبا و دانشنامه تهران بزرگ و عضو بخش
بررسی

مؤلف

دستیار بخشهای مفاهیم جدید و تاریخ معاصر دبا و دانا، مسئول
نظارت بر ویرایش دیجیتالی و ویراستار

عضو شورای علمی دفما

عضو شورای عالی علمی و عضو شورای علمی دفما
معاون بخشهای ادبیات عرب دبا و دانا، معاون اجرایی پژوهشکده
ابوریحان بیرونی، عضو بخش بررسی و مؤلف

عضو شورای عالی علمی و عضو شورای علمی دانشنامه تهران بزرگ
مؤلف

عضو شورای عالی علمی

مؤلف

مؤلف

پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
مؤلف

عضو شورای علمی دانشنامه تهران بزرگ
 عضو شورای عالی علمی و مشاور طرح تاریخ و فرهنگ آذربایجان
 ویراستار
 عضو شورای علمی دفما
 مشاور بخش فناوری اطلاعات مرکز
 معاون اجرایی مرکز، معاون فناوری اطلاعات، عضو شورای علمی دفما
 و عضو شورای انتشارات مرکز
 عضو شورای عالی علمی، سرپرست علمی و سرویراستار
 مدیر انتشارات و مدیرکل مرکز همایشهای بین‌المللی رایزن
 عضو شورای عالی علمی
 عضو بخش دانشنامه تهران بزرگ
 مؤلف
 عضو شورای عالی علمی
 عضو وابسته مرکز و مؤلف
 عضو شورای عالی علمی
 مؤلف
 ویراستار
 مؤلف
 مؤلف
 مؤلف
 عضو شورای عالی علمی، مدیر بخش ادبیات دنا، معاون بخش ادبیات
 دبا، مؤلف و ویراستار
 دستیار بخش تاریخ علم دبا و علوم زیستی دنا و عضو بخش بررسی
 مؤلف
 عضو شورای علمی دفما
 عضو شورای علمی دفما
 مؤلف
 عضو شورای عالی علمی و مؤلف
 پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش، عضو بخش بررسی و
 مؤلف
 عضو هیئت علمی بخش ترجمه دبا به زبان عربی
 پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
 مدیر بخش زبانها و گویشهای ایرانی و ویراستار
 مؤلف
 دستیار بخش ترجمه دبا به زبان انگلیسی و مؤلف
 پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
 مؤلف
 پژوهشگر بخش آموزش و کارورزی پژوهش
 عضو شورای علمی دفما
 مؤلف
 مؤلف

آقای ملکی، عباس
 آقای موحد، محمدعلی
 آقای موسوی، مرتضی
 آقای موسوی بجنوردی، حسن
 آقای موسوی بجنوردی، حسین
 آقای موسوی بجنوردی، علی
 آقای موسوی بجنوردی، کاظم
 آقای موسوی بجنوردی، محسن
 آقای موسوی بجنوردی، محمد
 آقای موسوی‌زاده، حسن
 آقای مولودی سببان، عبدالعزیز
 آقای مهاجرانی، عطاءالله
 خانم مهدوی، ملیحه
 آقای مهدوی دامغانی، احمد
 آقای مهدی‌پور، حسن
 آقای مهرعلی‌زاده، قاسم
 آقای مهروش، فرهنگ
 آقای میجیت، مقدس
 آقای میرافضلی، علی
 آقای میرانصاری، علی
 خانم میرانصاری، هما
 آقای میرسجادی، محمدکاظم (مرحوم)
 آقای میرشکرای، محمد
 آقای میهن‌دوست، محسن
 آقای ناجی، محمدرضا
 آقای ناصری طاهری، عبدالله
 خانم ناظری، گلناز
 آقای نجفی اسداللهی، سعید
 خانم نصر اصفهانی، میترا
 خانم نفیسی، نادره
 آقای نقشبندی، نوید
 آقای نوری، مهران
 خانم نیازی، نازلی
 آقای نیک‌زاد، ذات‌الله
 خانم وزیری، روح‌انگیز
 آقای وکیلان، احمد
 آقای ولی، وهاب
 آقای ویسی، هادی

آقای هاشم پور سبحانی، توفیق
خانم همایونی افشار، مریم
خانم همت زاده، عاطفه
خانم همتی کردمحلہ، مزده
آقای یاحقی، محمدجعفر
آقای یوسفی فر، شهرام

مؤلف

مدیر بخش هنر و معماری دبا، مؤلف و ویراستار
عضو بخش گزینش عناوین
دستیار بخش ویرایش و چاپ دانا و ویراستار
عضو شورای علمی دفما
مؤلف

محققان و کارکنان کتابخانه و مرکز اسناد

آقای باقری، محمد
آقای بهرامیان، علی

آقای تسبیحی، محمدحسین
آقای درویشی، حسین
خانم راکي، پوران
آقای رحمانی، عنایت الله
آقای سلیمانی، خلیل
خانم سیفی، زهرا
آقای شفیع خانی، مهدی
خانم علی نژاد، ملیحه

خانم عماري، مدین
آقای فاطمی، مسعود

آقای قدیرلی، کامران

آقای قیدی، مصطفی
آقای کوشکی، حبی احمد
آقای مافی، عباس

آقای مجیدی، عنایت الله

خانم مجیدی، فرشته

آقای محمدی، عیسی
آقای مخبری، حسین
آقای مدیری، علی اکبر
آقای معصومی، آقاعلی

کارمند بخش نشریات ادواری
عضو شورای عالی علمی، کارشناس ارشد بخش فهرست نویسی کتابهای
خطی، مدیر بخش تدوین طرح فهرستواره کتابهای فارسی و عضو
شورای انتشارات
فهرست نویس کتابهای چاپ سنگی
مدیر بخش صحافی
مسئول بخش نشریات ادواری
مدیر ساماندهی مطبوعات
مسئول گردش کتاب
مدیر دفتر کتابخانه
کارمند بخش صحافی
دستیار اول مدیریت بخش فهرست نویسی نسخه های خطی و عکسی و
طرح فهرستواره کتابهای فارسی و ویراستار
فهرست نویس کتابهای لاتین
کتابدار حوزه آموزش و کارورزی پژوهش و کتابهای نفیس و رابط
گردش کتاب بین گروهها و کتابخانه
مسئول امور مربوط به کتابخانه ها و مجموعه های اهداشده به مرکز،
مسئول بخش تهیه منابع و عضو بخش روابط عمومی کتابخانه
مسئول بخش ورود اطلاعات رایانه کتابخانه
مسئول تدارکات کتابخانه مرکز
معاون فنی کتابخانه، مسئول و کارشناس بخش فهرست نویسی کتابهای
شرقی و مسئول تدوین طرح فهرست مقالات فارسی (مجموعه ها،
یادنامه ها و سالنامه ها)
عضو شورای عالی علمی، رئیس کتابخانه و مرکز اسناد و عضو
شورای انتشارات
فهرست نویس کتابهای روسی، تکمیل کننده منابع روسی بخش آموزش
و کارورزی پژوهش و متصدی سالن مجموعه های اهدایی شم ۱
مسئول بخش زیراکس و اسکن
کتابدار مخزن
کارمند بخش صحافی
کارمند بخش صحافی (کتابهای خطی و چاپ سنگی)